

VIJEĆE EUROPE
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

ČETVRTI ODJEL
ODLUKA
O DOPUŠTENOSTI

Zahtjeva br. 43440/98
Božidar JANKOVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući 12. listopada 2000. godine u vijeću sastavljenom od

g. G. Ress, *predsjednik*
g. A. Pastor Ridreuejo,
g. V. Butkevych,
gđa N. Vajić,
g. J. Hedigan,
g. M. Pellonpää,
gđa. S. Botoucharova, *suci*
i g. V. Berger, *tajnik Odjela*

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev koji je podnesen Europskoj komisiji za ljudska prava 25. travnja 1998. godine i registriran 11. rujna 1998. godine,

uzimajući u obzir članak 5., stavak 2. Protokola br. 11 Konvencije, kojim je nadležnost za ispitivanje zahtjeva ustupljena Sudu,

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena država i odgovor na očitovanje koje je dostavio podnositelj zahtjeva,

nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva je hrvatski državljanin, rođen je 1934. godine i živi u Puli, Hrvatska. Pred Sudom ga zastupa g. Vladimir Rubčić, odvjetnik iz Zagreba (Hrvatska). Tuženu državu zastupa njena zastupnica, gđa Lidija Lukina-Karajković.

A. Okolnosti predmeta

Činjenično stanje predmeta, kako su ga navele stranke, može se sažeti kako slijedi:

Podnositelj zahtjeva bio je na službi u Jugoslavenskoj narodnoj armiji, te je 1987. godine umirovljen. Njegova je vojna mirovina utvrđena u iznosu od 85% od njegove prosječne plaće, prema njegovom činu i godinama službe, te mu je bila isplaćivana iz Saveznog mirovinskog fonda. Isplate su obustavljene u prosincu 1991. godine, nakon raspada SFRJ.

Međutim, 12. prosinca 1992. godine, hrvatski Mirovinski fond, Područni ured Pula, utvrdio je mirovinu podnositelja zahtjeva počevši od 1. listopada 1992. godine u iznosu od 63.22% od iznosa koji je primao do prosinca 1991. godine. Podnositelj zahtjeva žalio se na tu odluku, te je, nakon što mu je žalba bila odbijena, pokrenuo upravni spor pred Upravnim sudom, koji je 26. svibnja 1993. godine odbio njegovu tužbu.

Prema navodima Vlade, mirovine bivših oficira Jugoslavenske narodne armije povećane su u siječnju 1993. godine 15.47%, te je od tada realni iznos ovih mirovina bio 73% od njihovog iznosa u prosincu 1991. godine. Nadalje, Vlada tvrdi da su od 1. siječnja 1992. godine ove mirovine usklađivane na isti način kao i mirovine svih drugih kategorija umirovljenika, tj. uzimajući u obzir povećanje plaća u Hrvatskoj, a od 1. siječnja 1997. godine uzimajući u obzir povećanje troškova života.

19. studenog 1993. godine podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu tvrdeći da su odluke upravnih tijela i Upravnog suda povrijedile njegova ustavna prava. 22. studenog 1993. godine Ustavni je sud obavijestio podnositelja zahtjeva da je njegova ustavna tužba registrirana. 27. studenog 1995. godine i 3. veljače 1997. godine podnositelj zahtjeva tražio je da Ustavni sud postupa u njegovom predmetu. Nije dobio nikakav odgovor.

17. ožujka 1999. godine Ustavni je sud odbio tužbu podnositelja zahtjeva.

B. Mjerodavno domaće pravo

Članak 30. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu iz 1991. godine propisuje kako slijedi:

<original>

“Odlukom kojom se usvaja tužba ukida se osporeni akt kojim je povrijeđeno ustavno pravo i vraća nadležnom organu na ponovni postupak.”

<prijevod>

“By the decision granting a claim, the impugned decision that violated a constitutional right is quashed and the case is remitted to the competent body for retrial.”

PRIGOVORI

1. Podnositelj zahtjeva prigovara na temelju članka 1. Protokola br. 1. samostalno i u vezi s člankom 14. Konvencije, da je odluka o smanjenju njegove vojne mirovine diskriminirajuća u odnosu na njega, te da je povrijedila njegovo pravo na vlasništvo.
2. Podnositelj zahtjeva također prigovara da je postupak povodom njegove ustavne tužbe trajao nerazumno dugo.

PRAVO

1. Podnositelj zahtjeva prigovara da je odluka o smanjenju njegove vojne mirovine povrijedila njegovo pravo na vlasništvo iz članka 1. Protokola br. 1 i bila diskriminirajuća u odnosu na njega, protivno članku 14. Konvencije.

Članak 1. Protokola br. 1 glasi kako slijedi:

“Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.”

Članak 14 Konvencije glasi kako slijedi:

“Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili druga okolnost.”

Vlada tvrdi da su do 31. prosinca 1972. godine mirovine oficira Jugoslavenske narodne armije bile uređene na razini republika tadašnje SFRJ, a da je od 1. siječnja 1973. do raspada bivše Jugoslavije to pitanje bilo uređeno na saveznoj razini. To znači da su se do 31. prosinca 1972. doprinosi plaćali u fondove konstitutivnih republika, a da su se od 1. siječnja 1973. do raspada bivše Jugoslavije doprinosi uplaćivani u jedinstveni savezni fond u Beogradu.

Vlada također tvrdi da su do 1991. godine umirovljenici koji su bili oficiri Jugoslavenske narodne armije bili u vrlo povlaštenom položaju u usporedbi s ostalim umirovljenicima, a što je samo odražavalo općenito povlašteni položaj pripadnika Jugoslavenske narodne armije. Uz to, mirovine bivših oficira Jugoslavenske narodne armije bile su povećane za 40%, tek u prosincu 1991. godine, dakle tek u trenutku kad se raspad bivše države već *de facto* dogodio.

Prema navodima Vlade, najviša mirovina isplaćena iz hrvatskog Fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja u prosincu 1991. godine iznosila je 63.22% najviše mirovine isplaćene u to vrijeme oficirima bivše Jugoslavenske narodne armije. Stoga je odlučeno da će taj postotak poslužiti kao temelj za utvrđivanje svih mirovina te kategorije umirovljenika. No, prema navodima Vlade, novoutvrđeni iznos mirovina oficira bivše Jugoslavenske narodne armije i dalje je obuhvaćao povlastice kao što su one dane partizanima iz Drugog svjetskog rata, beneficirani vojni staž te godišnje usklađivanje njihovih mirovina prema plaćama djelatnih časnika odgovarajućeg čina. Temeljna brojka za utvrđivanje njihovih mirovina bila je njihova plaća iz prosinca godine koja je prethodila godini njihova umirovljenja.

Vlada nadalje tvrdi da je, iako su mirovine oficira bivše Jugoslavenske narodne armije smanjene, njihova prosječna mirovina i dalje viša od mirovina nekih drugih kategorija umirovljenika. Za usporedbu, Vlada je navela da prosječna mirovina običnih radnika iznosi između 1.134,33 i 1.192,00 hrvatskih kuna mjesečno, a da je prosječna mirovina samozaposlenih osoba od 890,00 do 993,38 kuna mjesečno, privatnih poljoprivrednika od 328,18 do 436,91 hrvatskih kuna, dok prosječna mirovina oficira bivše Jugoslavenske narodne armije iznosi 1.471,74 hrvatskih kuna mjesečno.

Prema navodima podnositelja zahtjeva prosječna mirovina časnika Hrvatske vojske iznosi 5.100,00 hrvatskih kuna mjesečno, a prosječna mirovina drugih kategorija umirovljenika iznosi 1.100,00 hrvatskih kuna. Njegova mirovina iznosi 1.680,00 hrvatskih kuna mjesečno.

Podnositelj zahtjeva nadalje tvrdi da je smanjenje vojnih mirovina oficira bivše Jugoslavenske narodne armije bilo motivirano namjerom Vlade da diskriminira protiv te kategorije umirovljenika.

Sud podsjeća kako prema ustanovljenoj sudskoj praksi, članak 14. Konvencije nadopunjuje druge materijalne odredbe Konvencije i pripadajućih protokola. On ne postoji neovisno jer ima učinak samo u odnosu na "uživanje prava i sloboda" koje štite te odredbe. Iako primjena članka 14. ne pretpostavlja povredu tih odredbi – i u toj je mjeri taj članak samostalan – ne može biti mjesta za njegovu primjenu, osim ako činjenice o kojima se radi spadaju u opseg jednog ili više prava i sloboda zajamčenih

Konvencijom (vidi presudu *Gaygusuz v. Austria* od 16. rujna 1996., *Reports* 1996-IV, str. 1141, stavak 36.).

Sud primjećuje kako u ovom predmetu primjena tog članka nije ograničena samo na pitanje je li hrvatsko pravo djelovalo diskriminirajuće već se odnosi i na gubitak financijskih naknada koje su pripadale oficirima bivše Jugoslavenske narodne armije, a što predstavlja novčana prava. Sud stoga smatra da ovaj prigovor treba ispitati prema članku 1. Protokola br. 1 Konvencije, zajedno s člankom 14. Konvencije (vidi *mutatis mutandis* presudu *Gaygusuz*, naprijed citiranu, stavke 39.-41., i *Domalewski v. Poland* (dec.) br. 34610/97, ECHR, 2000).

Sud međutim podsjeća da iako se prema članku 1. Protokola br. 1 može tražiti ostvarivanje prava koja proizlaze iz uplate doprinosa u mirovinski sustav, osobito prava na ostvarivanje naknade iz takvog sustava – na primjer u obliku mirovine, ova se odredba ne može tumačiti na način da daje pojedincu pravo na mirovinu u određenom iznosu (Eur. Comm. HR, br. 5849/72, *Müller v. Austria* Comm. Report, 1.10.1975, D.R. 3, p. 25, no. 10671/83, Dec. 4.3 1985, D.R. 42, p. 229; *Storkiewicz v. Poland* (dec.), no 39860/98, ECHR 1999, i naprijed citirana presuda *Domalewski v. Poland*).

Sud nadalje primjećuje da je određena razlika u postupanju diskriminirajuća u smislu članka 14. Konvencije ako nema objektivno i razumno opravdanje, a to znači da ne teži “legitimnom cilju” ili da ne postoji “razumni razmjer između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi postići”. Štoviše, u tom pogledu države ugovornice uživaju određenu slobodu pri procjeni da li i u kojoj mjeri razlike u inače sličnim situacijama opravdavaju razliku u postupanju prema nekome (vidi presudu *Gaygusuz*, naprijed citiranu, stavak 42).

U ovom je predmetu smanjena mirovina podnositelja zahtjeva, no ne može se reći da je inferiorna mirovinama drugih kategorija umirovljenika u Hrvatskoj. Podnositelj zahtjeva je samo izgubio neke povlastice koje mu je prije kao vojnom dužnosniku dodijelila država koja više ne postoji.

U tom pogledu Sud smatra da smanjenje mirovina oficira bivše Jugoslavenske narodne armije od strane hrvatskih vlasti predstavlja metodu integracije ovih mirovina u opći mirovinski sustav Hrvatske (vidi *mutatis mutandis*, *Schwengel v. Germany* (dec.) no. 52442, ECHR 2000). Nadalje, Sud smatra da države uživaju dosta široku slobodu procjene u uređivanju svoje socijalne politike. To se primjenjuje i na specifičan kontekst raspada bivše Jugoslavije i u odnosu na osobe kojima je bivša država dodijelila posebne povlastice, kao, na primjer, pripadnicima vojske bivše države, osobito u svjetlu činjenice da su se sve od siječnja 1973. godine svi doprinosi u mirovinski fond oficira Jugoslavenske narodne armije uplaćivali u savezni fond u Beogradu, koji, s obzirom da nije došlo do bilo kakvog sporazuma o sukcesiji države, nije podijeljen između država sljednica. Sud primjećuje da su, u tom smislu, hrvatske vlasti prihvatile isplatiti mirovine oficirima bivše Jugoslavenske narodne armije te uskladiti te mirovine s mirovinama drugih umirovljenika tako da je prosječna mirovina oficira Jugoslavenske narodne armije još uvijek nešto viša od prosječne mirovine u Hrvatskoj. Činjenica da je mirovina časnika Hrvatske vojske znatno viša, po mišljenju Suda, također spada u slobodu procjene države i njenu slobodu

dodjeljivati povlastice onim kategorijama građana za koje to smatra odgovarajućim, u ovom slučaju pripadnicima svoje vojske.

Sud primjećuje da je u ovom predmetu, odlukom Mirovinskog fonda, Područnog ureda Pula od 12. prosinca 1992. godine podnositelj zahtjeva izgubio određeni postotak svoje mirovine. No, podnositelj zahtjeva je zadržao sva prava koja pripadaju njegovoj redovnoj mirovini prema općem sustavu mirovinskog osiguranja. Stoga su novčana prava podnositelja zahtjeva koja proizlaze iz doprinosa uplaćenih za njegovu mirovinu ostala ista (vidi *mutatis mutandis*, naprijed citiranu presudu *Domalewski v. Poland*).

U takvim okolnostima Sud ne smatra da je povrijeđeno pravo podnositelja zahtjeva da ostvaruje prava iz mirovinskog sustava na način koji protivan članku 1. Protokola br. 1, osobito stoga što gubitak određenog postotka njegove mirovine nije doveo do narušene biti njegovih mirovinskih prava.

Sud ne smatra niti da oduzimanje dijela mirovine podnositelja zahtjeva predstavlja diskriminaciju protivnu članku 14. Konvencije.

Slijedi da je ovaj dio zahtjeva očito neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije, te se treba odbaciti kao nedopušten, prema članku 35., stavku 4.

2. Podnositelj zahtjeva nadalje prigovara da je dužina postupka pred Ustavnim sudom prekoračila razumno vrijeme u smislu članka 6., stavka 1. Konvencije, čiji mjerodavni dijelovi glase kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo da.....sud....u razumnom roku ispita njegov slučaj “

Vlada je navela da sud nije nadležan *ratione temporis* za dio zahtjeva koji se odnosi na događaje koji su se zbili prije 5. studenog 1997. godine, kad je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku.

S tim u vezi Sud podsjeća da je Hrvatska priznala nadležnost Europskog suda za ljudska prava da zaprima zahtjeve “od svake osobe, nevladine organizacije ili skupine pojedinaca koji tvrde da su žrtve povrede od strane Hrvatske prava priznatih Konvencijom, koja povreda je počinjena bilo kojim činom, odlukom ili događajem koji se dogodio nakon 5. studenog 1997. godine”. Prema članku 6. Protokola br. 11 ovo ograničenje ostat će na snazi u odnosu na nadležnost suda prema Protokolu. Iz toga slijedi da razdoblje koje treba uzeti u razmatranje od strane Suda počinje 5. studenog 1997. godine. U svrhu utvrđivanja razumnosti duljine vremena o kojem se radi, Sud će uzeti u obzir stanje predmeta na taj dan (vidi, između ostalih izvora prava, presudu *Podbielski v. Poland* do 30. listopada 1998., *Reports*, 1998-VII, str. 3395, stavak 31.).

Vlada nadalje osporava primjenjivost članka 6. Konvencije na postupak pred Ustavnim sudom tvrdeći da, čak i kad se uzme u obzir sudska praksa Europskog suda za ljudska prava, Ustavni sud Hrvatske nije redovni sud, te da ne postoji nijedna odredba Konvencije prema kojoj bi sud trebao donijeti svoju odluku u određenom vremenskom roku.

Sud još jednom podsjeća da je potpuno svjestan posebne uloge i položaja Ustavnog suda, čiji je zadatak osigurati da se zakonodavne, izvršne i sudske vlasti pridržavaju Ustava, i koji, u državama koje su omogućile pravo na pojedinačnu tužbu, pruža dodatnu pravnu zaštitu građanima na razini cijele države u odnosu na njihova temeljna prava zajamčena Ustavom (vidi presudu *Sßmann v. Germany* od 16. rujna 1996. godine, *Reports* 1996-IV, str. 1171, stavak 37.).

Sud također podsjeća da je morao ispitati pitanje primjenjivosti članka 6., stavka 1. Konvencije na postupak pred Ustavnim sudom u određenom broju predmeta te da je utvrdio kako postupak pred Ustavnim sudom u načelu nije izvan opsega članka 6., stavka 1. (vidi naprijed citiranu presudu *Sußman*, stavak 39.).

Sud također primjećuje da se u ovom predmetu radi o dužini postupka samo pred Ustavnim sudom.

Stoga Sud podsjeća da je prema njegovoj dobro ustanovljenoj sudskoj praksi o tom pitanju mjerodavni test za utvrđivanje spada li postupak u opseg članka 6., stavka 1. Konvencije, čak i ako se vodi pred Ustavnim sudom, to je li njegov ishod odlučan za utvrđivanje prava i obveza građanske naravi podnositelja zahtjeva (vidi naprijed citiranu presudu *Sußman*, stavak 41., i presude *Pammel i Probstmeier v. Germany* od 1. srpnja 1997., *Reports* 1997-IV, p. 1109, stavak 53., i str. 1135, stavak 48.).

Ovaj spor o iznosu dužne mirovine podnositelja zahtjeva bio je novčane prirode i nepobitno se ticao prava građanske naravi u smislu članka 6., stavka 1. Konvencije (vidi presudu *Schuler-Zraggen v. Switzerland* od 24. lipnja 1993., Serija A, br. 263, str. 17, stavak 46., presudu *Massa v. Italy* od 24. kolovoza 1993., Serija A, br. 265-B, str. 20, stavak 26., i naprijed citiranu presudu *Sußman*). Nakon odluke Upravnog suda, jedini put koji je podnositelj zahtjeva mogao slijediti u daljnjem odlučivanju o tom sporu bila je ustavna tužba u kojoj je tvrdio da je došlo do povrede njegovog ustavnog prava na vlasništvo te prava da se protiv njega ne vrši diskriminacija. Stoga se postupak pred Ustavnim sudom tiče spora o pravu građanske naravi.

U slučaju uspješne žalbe Ustavni se sud ne ograničava na identifikaciju odredbe hrvatskog Ustava koja je povrijeđena i naznaku odgovorne javne vlasti, nego on ukida pobijanu odluku i šalje predmet na ponovni postupak i (članak 30. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu iz 1991.).

Da je u ovom predmetu Ustavni sud utvrdio kako je odluka o smanjenju mirovine podnositelja zahtjeva povrijedila njegovo ustavno pravo na vlasništvo i/ili njegovo pravo da se protiv njega ne vrši diskriminacija, podnositelj zahtjeva bio bi mogao ponoviti postupak pred mjerodavnim upravnim tijelima kako bi se iznos njegove mirovine utvrdio u skladu s odlukom Ustavnog suda. Postupak pred Ustavnim sudom je stoga bio izravno odlučan za spor o pravu građanske naravi podnositelja zahtjeva (vidi, *mutatis mutandis* naprijed citiranu presudu *Sußman*, strana 1172, stavci 42.-44.).

Nadalje, Vlada poziva Sud da proglasi ovaj dio zahtjeva nedopuštenim stoga što je očito neosnovan u smislu članka 35. Konvencije. S tim u vezi oni tvrde da

podnositelj zahtjeva nije trpio nikakvu štetu kao rezultat duljine postupka pred Ustavnim sudom. Oni također tvrde da je predmet podnositelja zahtjeva bio jedan od brojnih predmeta koji su se ticali smanjenja mirovina oficira bivše Jugoslavenske narodne armije. Oni nadalje tvrde su zakoni koji su uređivali mirovine oficira bivše Jugoslavenske narodne armije nekoliko puta mijenjani te da su ih sve pred Ustavnim sudom pobijali mnogi tužitelji. Vlada tvrdi da je ishod tih postupaka bio usko povezan s ishodom ustavne tužbe koju je podnio podnositelj zahtjeva i da su postupci glede ustavnosti zakona koji su uređivali mirovine oficira bivše Jugoslavenske narodne armije zahtijevali detaljna izvješća i rasprave s pravnim stručnjacima različitih profila kao i s predstavnicima samih umirovljenika. Postupak je također zahtijevao izvješća hrvatske Vlade i Ministarstva rada i socijalne skrbi. Vlada također tvrdi da je na svojoj sjednici od 19. studenog 1997. godine Ustavni sud odlučio da je prije ispitivanja predmeta podnositelja zahtjeva bilo potrebno ispitati još jedan predmet, koji se ticao zakona kojim je u hrvatsko pravo preuzet bivši savezni zakon koji uređivao mirovinsko osiguranje vojnog osoblja (Zakon o jugoslavenskom vojnom osoblju), a koji je bio usko povezan s pitanjima o kojima se radi. I konačno, budući da je donesen novi zakon koji je uredio mirovinska prava svih hrvatskih građana od 1. siječnja 1999. godine, svi postupci koji se odnose na ustavnost prethodnih zakona koji su uređivali mirovinska prava oficira bivše Jugoslavenske narodne armije obustavljeni su 20. siječnja 1999. godine. Stoga je 17. ožujka 1999. godine odbačena ustavna tužba podnositelja zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva tvrdi da se duljina postupka pred Ustavnim sudom od više od pet godina ne može smatrati razumnom u smislu članka 6., stavka 1. Konvencije.

Razumnost duljine tog postupka treba ocjenjivati u svjetlu osobitih okolnosti predmeta, te treba uzeti u obzir kriterije koje su izneseni u sudskoj praksi Suda, osobito složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva te ponašanje nadležnih vlasti, kao i važnost predmeta spora u parnici za podnositelja zahtjeva (vidi presudu Sußmann, naprijed citiranu, str. 1172-73, stavak 48., presude Pammel i Probstmeier, naprijed citirane, stavke 60. i 55., i *Gast and Popp v. Germany*, br. 29357/95, stavak 70., ECHR 2000).

U tom pogledu sud prvo primjećuje da je razdoblje koje treba uzeti u obzir nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku, tj. 5. studeni 1997. jedna godina, četiri mjeseca i dvanaest dana. U trenutku ratifikacije postupak je trajao tri godine, jedanaest mjeseci i šesnaest dana.

Ponašanje podnositelja zahtjeva nije dovelo do nikakvog zastoja u postupku.

Glede ponašanja Ustavnog suda, sud podsjeća da je više puta smatrao kako članak 6., stavak 1. državama ugovornicama nameće dužnost organizirati svoje pravosudne sustave na takav način da njihovi sudovi mogu ispuniti svaki od njegovih zahtjeva, uključujući i obvezu postupati u predmetima u razumnom roku.

Iako se ova obveza primjenjuje i na Ustavni sud, ona se ne može tumačiti na isti način kao u odnosu na redovni sud. Uloga čuvara ustava koju ima Ustavni sud čini osobito nužnim da on ponekad uzme u obzir i druga razmatranja kao što su priroda predmeta i njegova važnost u političkom i socijalnom smislu, osim samog kronološkog reda prema kojem predmeti dolaze na popis. Nadalje, dok članak 6.

zahtjeva da sudski postupci budu ekspeditivni, on isto tako naglašava općenitije načelo pravilnog pravosuđenja (vidi naprijed citiranu presudu Sußmann, str. 1174, stavci 55.-57., i *Gast and Popp v. Germany*, naprijed citiranu, stavak 75.).

Sud smatra kako se u ovom predmetu čini razumnim da je Ustavni sud morao spojiti sve predmete kako bi dobio sveobuhvatan pregled pravnih pitanja koja proizlaze iz integracije mirovinskih prava oficira Jugoslavenske narodne armije u opći mirovinski sustav Hrvatske (vidi *mutatis mutandis* naprijed citiranu presudu Sußmann, stavak 59., i *Gast and Popp v. Germany*, stavak 76.).

Sud nadalje primjećuje obrazloženje vlade o odgodama prouzročnim donošenjem nekoliko zakona koji se odnose na smanjenje vojnih mirovina oficira bivše Jugoslavenske narodne armije kao i prethodnim ispitivanjem jugoslavenskog Zakona o vojnim mirovinama.

Sud također primjećuje da se u ovom predmetu radilo o složenim pravnim pitanjima glede obveza Hrvatske prema umirovljenim oficirima Jugoslavenske narodne armije u specifičnom kontekstu raspada bivše Jugoslavije, a bez ikakvog sporazuma o sukcesiji države.

U svjetlu okolnosti ovog predmeta, osobito činjenice da je postupak trajao samo jednu godinu, četiri mjeseca i dvanaest dana nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku, sud smatra da se ta odgoda ne čini dovoljno bitnom da bi duljina postupka pred Ustavnim sudom prekoračila “razumni rok” u smislu članka 6., stavka 1. (vidi, *mutatis mutandis* naprijed citiranu presudu *Gast and Popp v. Germany*, stavak 81.).

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

PROGLAŠAVA ZAHTJEV NEDOPUŠTENIM.

Vincent Berger
tajnik

Georg Ress
predsjednik